

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7429/2551

นางจิตาภา อัสวาโกวิทผู้ร้อง นายประเสริฐ อัสวาโกวิทผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 144, ป.พ.พ. มาตรา 1606, ป.วิ.พ. มาตรา 145

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีทั้งสองมีคู่ความรายเดียวกันและประเด็นเดียวกันว่าผู้ตายทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้ผู้ร้องและพินัยกรรมปลอมหรือไม่ เมื่อในคดีที่ผู้คัดค้านเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลย ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 1 มีคำพิพากษาว่า ผู้ตายได้ทำพินัยกรรมถูกต้องไม่เป็นพินัยกรรมปลอม ดังนั้นการวินิจฉัยคดีนี้ว่าพินัยกรรมของผู้ตายเป็นเอกสารปลอมหรือไม่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับประเด็นที่ได้วินิจฉัยไว้ในคดีดังกล่าวต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 144

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า สืบเนื่องมาจากศาลได้มีคำสั่งตั้งนายประเสริฐเป็นผู้จัดการมรดกของนายวิชัย ซึ่งถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2543 ด้วยโรคเนื้องอกในลำไส้ใหญ่ ผู้ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งถอดถอนนายประเสริฐออกจากการเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายเพราะผู้ตายได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์มรดกทั้งหมดให้แก่ผู้ร้อง นายประเสริฐจึงไม่มีส่วนได้เสียในทรัพย์มรดกของผู้ตาย ผู้ร้องเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ขณะถึงแก่ความตายผู้ตายมีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่ 70/13 ถนนอ่างทอง-โพธิ์ทอง ตำบลศาลาแดง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ขอให้ศาลมีคำสั่งถอนนายประเสริฐออกจากการเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย และตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับนายวิชัยผู้ตาย โดยเป็นบุตรของนายเปี้ยะเชยกับนางม้วยเฮียง เมื่อปี 2536 ผู้ตายได้แต่งงานและจดทะเบียนสมรสกับผู้ร้อง แต่ไม่มีบุตรด้วยกัน ต่อมาวันที่ 12 สิงหาคม 2543 ผู้ตายถึงแก่ความตายด้วยโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ที่โรงพยาบาลบางปะกอก 1 แขวงบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ผู้ตายมีทรัพย์มรดกเป็นที่ดินรวม 6 แปลง อยู่ที่ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง 5 แปลง และอยู่ที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 1 แปลง ซึ่งที่ดินทั้งหกแปลงเป็นที่ดินที่บิดามารดาซื้อให้แก่ผู้ตายไว้ก่อนที่ผู้ตายจะสมรสกับผู้ร้องจึงเป็นทรัพย์สินส่วนตัวของผู้ตาย ผู้คัดค้านกับผู้ร้องมีสิทธิได้รับมรดกคนละครึ่ง ต่อมาผู้คัดค้านได้ยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายต่อศาลชั้นต้น ศาลได้มีคำสั่งตั้งให้ผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายปรากฏตามคำสั่งศาลคดีหมายเลขแดงที่ 574/2543 ของศาลชั้นต้น จากนั้นผู้คัดค้านในฐานะผู้จัดการมรดกได้แจ้งให้ผู้ร้องส่งมอบโฉนดที่ดินดังกล่าว แต่ผู้ร้องผัดผ่อนเรื่อยมา ที่ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ตายได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินทั้งหมดให้ผู้ร้องนั้นไม่เป็นความจริง เพราะเมื่อพิจารณาพินัยกรรมแล้ว มีข้อพิรุธมากมายขัดต่อความจริง ไม่น่าเชื่อว่าผู้ตายเป็นผู้ทำพินัยกรรม พินัยกรรมดังกล่าวผู้ร้องกับพวกได้สมคบกันทำขึ้นเองโดยผู้ตายไม่ทราบและไม่รับรู้ ถือว่าเป็นพินัยกรรมปลอม ผู้ร้องจึงต้องถูกกำจัดมิให้รับมรดกในฐานะเป็นผู้ไม่สมควรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1606 (5) เมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน 2543 ผู้คัดค้านทราบว่าผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งขอเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย โดยอ้างว่าผู้ตายได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินทั้งหมดให้แก่ผู้ร้อง และ

ต่อมาผู้ร้องได้ถอนคำร้องขอเสียก่อนที่ผู้คัดค้านจะยื่นคำคัดค้าน ผู้คัดค้านจึงได้ฟ้องผู้ร้องเป็นคดีต่อศาลชั้นต้น ห้ามผู้ร้องเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินมรดกฐานเป็นผู้ไม่สมควรตามคดีแพ่งหมายเลขคำที่ 196/2544 ของศาลชั้นต้นขอให้ยกคำร้องของผู้ร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งถอนนายประเสริฐผู้คัดค้านจากการเป็นผู้จัดการมรดกของนายวิชัยผู้ตาย และมีคำสั่งตั้งให้นางจิตาภาผู้ร้อง เป็นผู้จัดการมรดกของนายวิชัยผู้ตาย ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้คัดค้านฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังเป็นยุติได้ว่าผู้ร้องเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายวิชัยผู้ตายส่วนผู้คัดค้านเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับผู้ตาย ผู้ร้องและผู้ตายไม่มีบุตรด้วยกัน ต่อมาเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2543 ผู้ตายถึงแก่ความตาย หลังจากนั้นผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายตามคดีหมายเลขแดงที่ 574/2543 ของศาลชั้นต้น และผู้ร้องมายื่นคำร้องขอถอนผู้คัดค้านจากการเป็นผู้จัดการมรดกตามคดีนี้โดยอ้างว่าผู้ตายทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินทั้งหมดให้แก่ผู้ร้อง ผู้คัดค้านจึงไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย ส่วนผู้คัดค้านได้ยื่นฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยตามคดีหมายเลขคำที่ 196/2544 หมายเลขแดงที่ 812/2544 ของศาลชั้นต้น อ้างว่าพินัยกรรมที่ผู้ร้องอ้างเป็นพินัยกรรมปลอม ขอให้กำจัดผู้ร้องมิให้รับมรดกของผู้ตายและขอให้ผู้ร้องส่งต้นฉบับโฉนดที่ดินทุกแปลงตามบัญชีทรัพย์สินท้ายฟ้องให้โจทก์ และห้ามผู้ร้องเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา โดยศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นและฟังว่าผู้ตายทำพินัยกรรมถูกต้องตามกฎหมายไม่ใช่พินัยกรรมปลอม ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2544 ก่อนคดีนี้ ตามสำเนาคำพิพากษาเอกสารหมายเลข ร.5 ส่วนคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า ผู้ตายทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้ผู้ร้องแต่เพียงผู้เดียว ผู้คัดค้านไม่มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย ขอให้ถอนผู้คัดค้านออกจากการเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า ประเด็นข้อพิพาทเรื่องพินัยกรรมปลอมในคดีนี้เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาเข้ากับคดีหมายเลขแดงที่ 812/2544 ของศาลชั้นต้นหรือไม่ เห็นว่า คดีทั้งสองมีคู่ความรายเดียวกันและประเด็นข้อพิพาทประเด็นเดียวกันว่า ผู้ตายทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้ผู้ร้องและพินัยกรรมปลอมหรือไม่ เมื่อในคดีที่ผู้คัดค้านเป็นโจทก์ ยื่นฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลย ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 1 ได้มีคำพิพากษาว่า ผู้ตายได้ทำพินัยกรรมถูกต้องไม่เป็นพินัยกรรมปลอม ดังนั้นการวินิจฉัยคดีนี้ว่าพินัยกรรมของผู้ตายเป็นเอกสารปลอมหรือไม่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาเข้ากับประเด็นข้อพิพาทที่ได้วินิจฉัยไว้ในคดีดังกล่าว ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 144 ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาเห็นสมควรยกขึ้นวินิจฉัยให้ถูกต้องตามฎีกาของผู้คัดค้านได้ ฎีกาของผู้คัดค้านข้อนี้ฟังขึ้น มีปัญหาวินิจฉัยต่อไปตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า มีเหตุสมควรที่จะถอนผู้คัดค้านจากการเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายหรือไม่ และมีเหตุตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายหรือไม่ ในประเด็นที่ว่าผู้ตายทำพินัยกรรมและพินัยกรรมปลอมหรือไม่ ปรากฏว่าในคดีหมายเลขแดงที่ 812/2544 ของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นว่า ผู้ตายทำพินัยกรรมถูกต้องไม่เป็นพินัยกรรมปลอมซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "...คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่งนับตั้งแต่วันที่ได้พิพากษาหรือมีคำสั่ง จนถึงวันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลง..." ดังนั้น จึงต้องฟัง

ว่า พันัยกรรมตามเอกสารหมาย ร.3 ถูกต้องไม่เป็นพันัยกรรมปลอมและใช้บังคับได้ตามกฎหมาย ผู้ร้องจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์มรดกของผู้ตาย ส่วนผู้คัดค้านไม่มีส่วนได้เสียและไม่มีสิทธิรับมรดกของผู้ตาย ไม่มีเหตุที่จะตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย จึงต้องถอนผู้คัดค้านจากการเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายและตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล" พิพากษายืน ผู้ร้องไม่ได้ยื่นคำแก้ฎีกา จึงไม่กำหนดค่าทนายความในชั้นฎีกาให้

องค์คณะ

ชวลิต สุจริตกุล · สมศักดิ์ จันทรา · เอกชัย ชินณพวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7429/2551>